

TÁJÉKOZTATÓ

Sárospatak városban a foglalkoztatás helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról

A sárospataki kistérség Budapesttől 270 km távolságra, észak-keletre, az Alföld és a Zempléni-hegység találkozásánál helyezkedik el. A kistérség központja Sárospatak, amelyhez 16 település tartozik. A munkaügyi kirendeltség illetékessége a kistérségre és két bodrogi településre, Tiszakarádra és Tiszacsermelyre terjed ki.

Sárospatak és vonzáskörzete jelentős iparral nem rendelkezik és jelenleg sem rendelkezik, a gazdaság súlypontja – a térség természeti adottságaiból adódóan – a szőlő- és borkészítés, és a turizmus-vendéglátás. Hagyományosan nagy szerepe van a mezőgazdasági tevékenységnek (részaránya közel 10%). A térség gazdaságában működő vállalkozások jellemzően a kisvállalkozások kategóriájába sorolhatók. Jellemzőjük, hogy érzékenyen reagálnak a közgazdasági viszonyrendszer változásaira és ennek következtében foglalkoztatási stratégiájuk is gyorsan változik.

A foglalkoztatottság az építőiparban, a kereskedelem, vendéglátás és egyéb szolgáltatások terén is stagnáló szinten van, habár a legutóbbi negyedéves munkaerő-piaci prognózisunkban megkérdezett munkáltatók kismértékű foglalkozásbővülést prognosztizáltak mind a következő negyedévre, mind a 12 hónap múlva várható létszámra vonatkozóan.

A szőlő-bor ágazatban több komoly tőkével rendelkező gazdasági társaság működik, amelyek jelentős beruházásokat hajtottak végre az utóbbi években. Ezek főként az ültetvénytelepítésben és korszerű borászati technológiákban öltöttek testet és jelentős foglalkoztatási vonzatuk nem volt. Ugyanakkor a hagyományos növénytermesztés és állattenyésztés komoly jövedelmezőségi problémákkal küszködik, csakúgy, mint a korábban jól prosperáló textilipar.

A viszonylag kedvezőtlen közlekedési feltételek és infrastrukturális hiányosságok miatt a befektetőknek nem jelent célterületet a térség. Jelentős gond továbbá az is, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű és minőségű szakképzett munkaerő sem. Nagyon magas az alacsonyan kvalifikált, sok esetben a nyolc osztályt sem befejezett álláskereső aránya, akik nem vonhatók be egy magasabb hozzáadott értéket előállító tevékenységbe.

Térségünkben az egyéni és társas vállalkozások száma 1600-1700 között mozog. A foglalkoztatás döntően Sárospatakon valósul meg. A működő vállalkozások zöme 50 fő alatti (1350), az 50 és 250 főt foglalkoztató cégek száma alacsony (270), 250 fő felett foglalkoztató cég nem található a térségben.

A térség gazdasági potenciáljára jellemző jelenleg, hogy a tavasszal meghirdetett munkahelyteremtő pályázatunkra – ahol 2-2,5 millió Ft/munkahely vissza nem térítendő támogatási kondíció volt elérhető – összesen 4 pályázat érkezett és mindössze 10 új munkahely kialakítására irányult. Ugyanakkor az év eddig eltelt időszakában 2 munkáltató nyújtott be kérelmet 19 fő meglévő munkahely megtartására, különböző gazdasági nehézségekre való hivatkozással.

A munkaerő mobilitását rontják a magas közlekedési és lakhatási költségek, fokozva a várostól távoli településeken élők hátrányát. Közel 1 % népességfogyás jellemző, amely a

gazdasági stagnálást, a prosperitás hiányát jelzi. A népességfogyás nagyobb részt az elvándorlásból adódik, amely főképp a fiatalok körében ölt nagyobb mértéket.

2011. évben a kistérség gazdasági helyzete jelentősen nem változott, a gazdasági válság mélypontján túljutva, a piaci pozíciókban némi javulás volt megfigyelhető, főként a fémfeldolgozás-fémmegmunkálás területén.

A kereskedelem területén kialakult foglalkoztatási szint várhatóan stagnálni fog, mivel csökken a fogyasztás illetve a vásárlóerő. Az utóbbi évek kereskedelemfejlesztései (CBA, Penny), némileg növelték a foglalkoztatási szintet az ágazatban, de számottevő mértékkel nem bírnak.

Ipari fejlesztések területén a svájci tulajdonú FRAISA Kft. hajtott végre jelentős fejlesztést 2011. évben, amelynek főképp a kvalifikáltabb munkaerőt érintő foglalkoztatási vonzata volt.

A kirendeltségünkhöz tartozó körzetben 1620 regisztrált vállalkozás működik, a gazdaságilag aktív népesség 2011. áprilisi becsült létszáma 17433 fő volt, amelyből Sárospatak város 9096 fővel részesedik.

Évente kb. 500 - 600 munkaadóval tartunk rendszeres kapcsolatot. A vállalkozások jellemzően a kereskedelem, fémfeldolgozás, építőipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, textiláru gyártása és a lakossági szolgáltatások valamelyik területén működnek.

A 2011. évben munkáltatói kereslet mutatkozott különböző vas- és fémipari jellegű munkakörökben (lakatos, hegesztő, forgácsoló fémmegmunkáló, öntő, felületkezelő). Az építőipar területén (kőműves, festő és mázoló, villanyszerelő, vezetékek- és csőhálózat szerelő), a kereskedelem és vendéglátás területén (bolti eladó, pék, szakács, felszolgáló), a mezőgazdaságban (mezőgazdasági traktoros, kubikos, állattenyésztő, szőlőmunkás), továbbá tehergépkocsi-vezető, targoncavezető, nehézgépkészítő, borászati pincemunkás és segédmunkás munkakörökben.

Esetenként előfordult, hogy a munkáltatók felvételi szándékot jeleztek adminisztratív és egyéb ügyintézői munkakörökben is (szállodai portás, adminisztrátor, műszaki ügyintéző, előkészítő mérnök, építésvezető).

2011. január 1-el a munkaügy világát jelentősen átalakító törvényi változások következtek be, amely törvényi keretek között kell a munkánkat végeznünk, mind a munkaügyi szervezetnek, mind a munkáltatónak, önkormányzatoknak és mind a munkavállalóknak.

A közfoglalkoztatás rendszere a 2011 évi jelentős változásokhoz képest is tovább módosult.

2012-ben a Belügyminisztérium felügyelete alá került a közfoglalkoztatás koordinálása és ezzel egyidejűleg a közfoglalkoztatásra rendelkezésre álló források is átstrukturálódtak az eddigi gyakorlathoz képest.

A leghátrányosabb helyzetű kistérségekben előtérbe kerültek a Startmunka programok és ezek kaptak elsőbbséget a hagyományos közfoglalkoztatással szemben. Ezekre csatornázták át a források döntő hányadát, ugyanakkor a szabad felhasználású közfoglalkoztatási forrásaink az előző évinek a töredékére zsugorodtak.

Jelentősen növekedett a közfoglalkoztatásban résztvevők száma az országos közfoglalkoztatási programokban is.

A közfoglalkoztatásban résztvevők létszámát és megoszlását a tájékoztatóhoz csatolt mellékletben, települési szintű megbontásban szemléltetem, a jobb összehasonlíthatóság miatt.

Kirendeltségünk közel 500 munkáltatóval tart rendszeres kapcsolatot.

Jelentősebb munkáltatók:

Mezőgazdaság:

Dózsa Mezőgazdasági Zrt. Kenézlő	100-120 fő
Geo-Milk Kft. Sárospatak	90-120 fő
Tokaj-Oremus Kft. Tolcsva	50-70 fő

Ipar:

Feldolgozóipar:

Pataki Ruhaipari Rt. Sárospatak	100-120 fő
Grega Kft. Sárospatak	20-40 fő

Gépipar:

BOSS Hungária 2006 Kft. Sárospatak	150-180 fő
FERRO-TOOL Rt. Sárospatak	20-50 fő
FRAISA Kft. Sárospatak	70-90 fő
RUBIKON-TEXT Kft. Sárospatak	20-30 fő
Technometall Kft. Sárospatak	20-30 fő
Elga-Zár Kft. Olaszliszka	20-30 fő
SÁRGÉPSZER Kft. Sárospatak	20-30 fő
RUFÉM Kft. Bodrogolaszi	30-50 fő

Egyéb ipar:

Kék és Társai Kft. Sárospatak	25-50 fő
Sárospataki Kerámia Kft. Sárospatak	25-50 fő

Élelmiszeripar:

Norpan Kft. Sárospatak	20-30 fő
Sárospatak Hungária Kft. Sárospatak	15-50 fő

Építőipar:

ÉPSZER Zrt. Sárospatak	80-100 fő
DOPEX Kft. Sárospatak	10-50 fő
Weinberg-93 Kft. Sárospatak	30-60 fő

Kereskedelem, vendéglátás:

FOR YOU 2. Kft. Sárospatak	40-60 fő
Kispatak 2000 Kft. Sárospatak	100-170 fő
Zemplén Idegenforgalmi Kft. Sárospatak	50-100 fő
Ajtai és Társai Kft. Sárospatak	10-25 fő
Bömbi 1948. Kft. Sárospatak	10-25 fő

Közfélra és intézmények:

A foglalkoztatásban jelentős szerepet töltenek be az önkormányzati intézmények és a szociális intézmények, valamint az önkormányzat Kommunális Szervezete. Az állandó köztisztviselői, közalkalmazotti létszám mellett nagy számban foglalkoztatnak közmunkásokat. A kistérségben 45 db Startmunka program indult különböző területeken, amelyből Sárospatak városban 6 projekt keretében 162 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség a tárgyévben 8 órás foglalkoztatással átlagosan 10 hónapos időtartammal.

Civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok):

Az állam vagy az önkormányzat által fel nem vállalt, közfeladatok ellátására létrejött társulások. Mivel még erőtlén a civil szféra, ezért nagyobb létszámot nem képes foglalkoztatni.

- Zempléni Családokért Alapítvány
- Sárospataki Népfiiskolai Egyesület
- Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete
- Sárospataki Munkanélküliek Egyesülete.

Szolgáltatás, kereskedelem:

A szolgáltatásban és a kereskedelemben a magánszféra vált meghatározóvá. Itt található a legtöbb magánvállalkozó és jelentős a foglalkoztatottak száma is.

Elterjedt a városban a szállásadás, a város idegenforgalmi nevezetességei miatt. A vendéglátó tevékenység is jelentősnek mondható, a megvalósult fürdőfejlesztés várhatóan az idegenforgalom további fellendülését hozza.

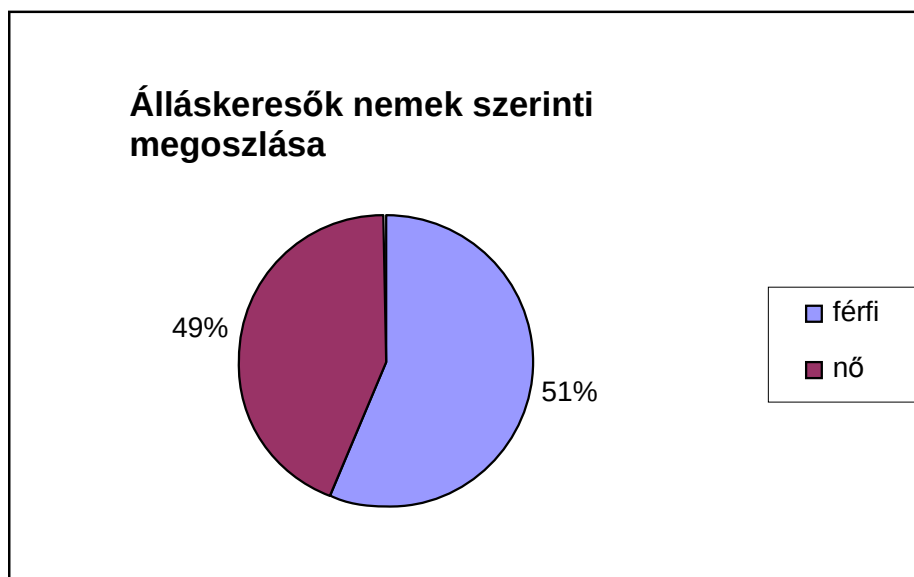
Jelentősebb vállalkozások:

- For-You 2. Kft.	60 fő
- Kispatak 2000. Kft.	170 fő
- Zemplén Idegenforgalmi Kft.	100 fő
- Ajtai és Társai kft.	25 fő
- Bömbi 1948. Kft.	20 fő
- Heitzmann Cukrászati Kft.	15 fő
- Sárospataki Autójavító kft.	15 fő

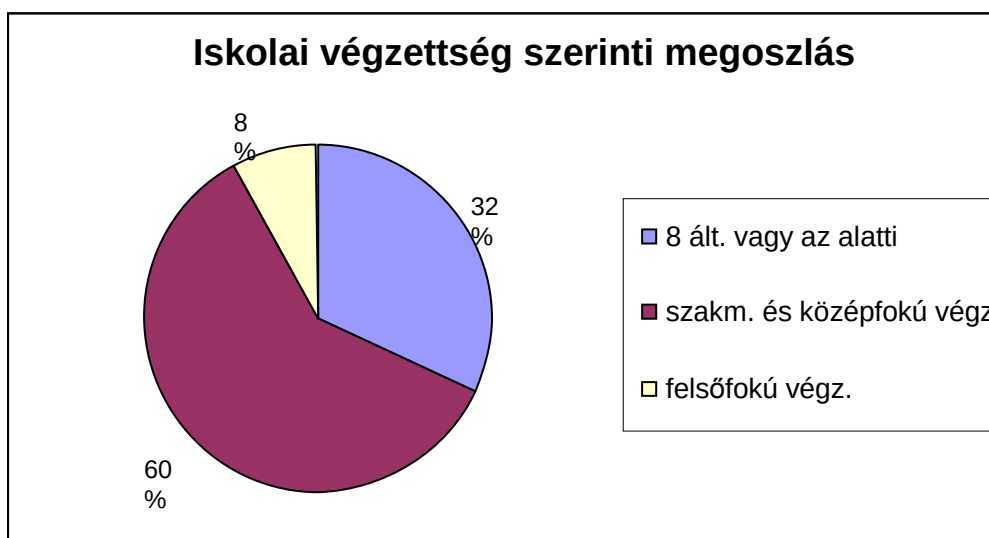
Munkavállalók:

Városunkban az elmúlt évekhez viszonyítva csökkenő trendet mutat az álláskeresők száma. A regisztráltak vonatkozásában ez körülbelül a gazdasági válságot megelőző évek szintjén van.

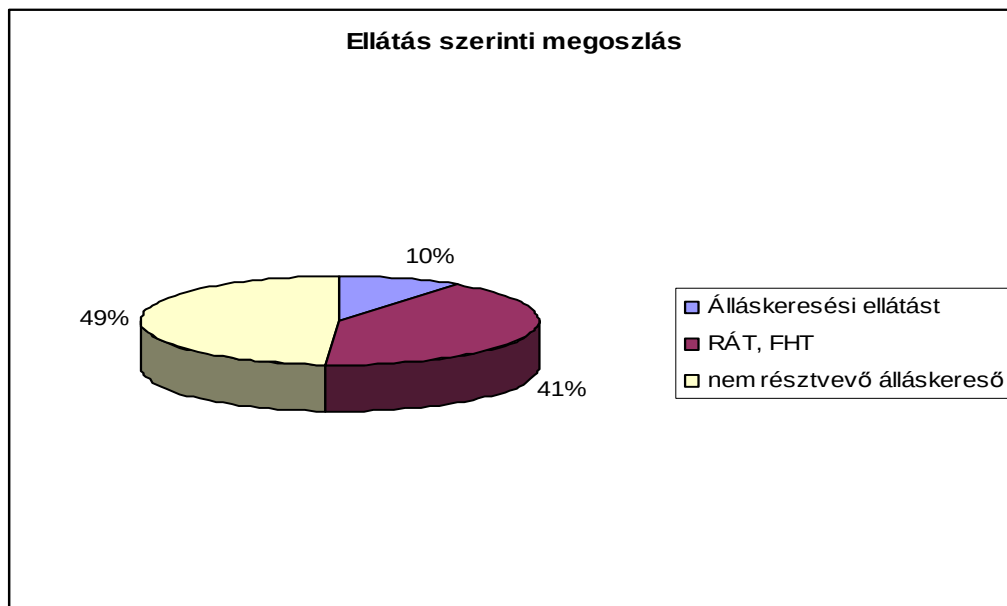
A 2012. májusi zárás adatai szerint a regisztrált állás keresők száma 2689 fő volt kirendeltségi szinten, amelyből Sárospatak városban 863 főt tartottunk nyilván, ebből 440 fő férfi (51 %, 423 fő nő (49 %) volt.

Iskolai végzettségük szerint 8 általános vagy az alatti 280 fő (32 %), szakmunkás és középfokú végzettségű 509 fő (60 %), felsőfokú végzettségű 74 fő (8 %)

Álláskeresési ellátást 89 fő (10 %), rendszeres szociális segélyt 0 fő (0 %), RÁT, FHT 357 fő (41 %), nem résztvevő állás kereső 417 fő (49 %).

Regisztrált munkanélküliek számának évenkénti összehasonlítása ellátási forma szerint Sárospatak városban:

Év	Nyilvántartott összesen	Tartós álláske- reső	Járadék típusú ellátás	Álláske- resési segély	Rendelk- ezésre állási támogat- ás	Rendsze- res szociális segély	Munkak- orú népessé- g	Relatív mutató (%)
2006.	822	227	148	100	0	276	9419	8,73
2007.	875	240	155	108	0	372	9408	9,3
2008.	953	411	172	124	0	381	9143	10,4
2009.	966	353	185	99	363	30	9349	10,34
2010.	944	287	147	114	337	46	9244	10,27
2011.	801	188	149	9	238	0	9096	8,81
2012. 05.20	863	216	83	6	357	0	8962	9,63

A foglalkoztatási szint növelése érdekében tett intézkedéseink:

- munkaerő közvetítés
- foglalkoztatás bővítés támogatása (munkaerő-piaci programok) dec. FA, TÁMOP
- közfoglalkoztatás támogatása
- humán erőforrás fejlesztés (képzés) TÁMOP, dec. FA
- munkahelymegőrzés támogatása dec. FA, OFA, KÖFA
- munkaerő-piaci szolgáltatások (álláskeresési technikák, preventív FIT, pályaválasztás, stb.

Munkaerő közvetítés:

Kirendeltségünk egyik legfontosabb feladatának tartjuk a munkaerő közvetítést. 2011. évben a közvetítések száma 4185 fő volt, amelyből 3136 fő (75 %) volt sikeres. A gazdasági prosperitásra jellemző, hogy a létrejött munkaviszonyok 66,5 %-ához kapcsolódott valamilyen támogatás, 33,5 %-a támogatás nélkül jött létre. A munkaerő keresletet megnövelte az előző évhez képest a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, a 4 órás rövid időtartamú foglalkoztatási forma miatt.

Foglalkoztatás bővítés támogatása:

Azok a munkáltatók, akik vállalják pályakezdő fiatalok vagy a munkaerőpiacon hátrányos helyzetűek (tartós munkanélküliek, GYES-ről, GYED-ről visszatérők, alacsony iskolai végzettségűek) foglalkoztatását, foglalkoztatási támogatást vehetnek igénybe. Háromtól 12 hónap időtartamra kérhetik a bér és járulékaik 50 % - os megtérítését. Ugyanezt a célt szolgálják a Társadalmi Megújulás Operatív Programok (TÁMOP 1.1.1, TÁMOP 1.1.2, TÁMOP 1.1.3) is.

2011-ben 294 munkavállalót foglalkoztatását segítettük elő ezzel a támogatási eszközrendszerrel, amelynek keretében 268,3 mFt - ot fizetünk ki támogatásként.

A 2012. év első öt hónapjában, ebben a konstrukcióban 75 munkáltató 85 fő munkavállalót vett fel, amelyhez 38,5 millió Ft támogatást folyósítunk.

Közfoglalkoztatás támogatása:

2011-ben a közfoglalkoztatási formák megváltoztak a rövid, ill. a hosszabb időtartamú formák váltak elérhetővé az önkormányzatok és intézményeik számára. A változások egy az eddigieknél nagyobb létszám foglalkoztatását eredményezték, de nem igazán nyerték el az önkormányzatok tetszését a sűrű cserélődés miatt. A foglalkoztatási rendszerben több volt a kötöttség, és összességében szűkebb a forrás, bár az év eleji (345 millió) kondíciókhoz képest értékteremtő közmunkák támogatására + 105 millió forintot sikerült a térségbe hozni.

Az idei év újabb változást hozott a közfoglalkoztatási rendszerben. A közfoglalkoztatás a BM felügyelete alá került és az ún. Startmunka programok dominálnak. A rendelkezésre álló források is ennek a prioritásnak a mentén kerültek átcsoportosításra. A kistérségben 45, ebből Sárospatakon 6 projekt indult el az idén különböző területeken. A források és a támogatási kondíciók növekedtek az előző évhez képest. Összességében kirendeltségi

szinten 727 millió Ft áll rendelkezésre közfoglalkoztatásra, igaz ebből mindössze 40 millió a szabad felhasználású keret, a többi a programszerű felhasználást fedezi. Kistérségi szinten az eddig eltelt időszakában 1374 fő kapcsolódott be a közfoglalkoztatás valamelyik formájába, ebből Sárospatak városban és közintézményeiben az év eddig eltelt időszakában 295 fő az érintett létszám. Az országos közfoglalkoztatási programokat is figyelembe véve a rendelkezésre álló forrás a térségben bőven meghaladja az 1 milliárd forintot. (Lásd. Közfoglalkoztatási melléklet)

Humánerőforrás fejlesztés, munkaerőpiaci-képzés:

A nyilvántartott álláskeresők képzését fontosnak ítéljük és próbáljuk egyfelől korrigálni az iskolarendszerű képzés hiányosságait és harmonizálni azt a munkaerő-piaci igényekkel, másfelől a megszerzett tudással értékesebbé tenni őket, mint potenciális munkavállalókat az elsődleges munkaerőpiacon.

A 2011. évben Sárospatakon megvalósult munkaerő-piaciképzéseinken 166 fő vett részt, az alábbi területeken:

- Angol középfok	11 fő
- ECDL 7 modul	16 fő
- CNC gépkezelő	16 fő
- Ingatlan fenntartó, karbantartó	12 fő
- Bolti hentes + csontozó	16 fő
- Erdőművelő	16 fő
- Szakács	9 fő
- Kísérőkezelő	32 fő
- Hidegburkoló	14 fő
- Egyéni képzések	24 fő
Ö s s z e s e n:	166 fő

2012. évben az eddig eltelt időszakban az alábbi képzésekbe kapcsolódtak be álláskeresőink:

- Angol alapfok + ECDL 7 modul	14 fő
- Fogyóelektródás védőgázos ívhegesztő+minősítés	16 fő
- Szerkezetlakatos	16 fő
- Ács, állványozó	16 fő

2012. második félévében tervezzük még indítani az anyagi lehetőségink függvényében a következő tanfolyamainkat:

- Német alapfokú
- Társadalombiztosítási ügyintéző
- Mérlegképes könyvelő
- Gyógynövénytermesztő és begyűjtő
- Kazánkezelő
- Óvodai dajka

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Kirendeltségünkön a sárospataki lakosoknak az alábbi szolgáltatásainkat tudjuk megajánlani:

- álláskeresési technika oktatása
- álláskereső klubfoglalkozás
- munkaerő-piaci információk nyújtása
- munkavállalási tanácsadás
- pályaválasztási és pályakorrekciós tanácsadás
- impulzusfoglalkozás
- reintegráló tréning

Ezen kívül Foglalkozás információs tanácsadással (FIT) is foglalkozunk a kirendeltségen, amelynek elsődleges célcsoportjai az általános iskolás és középiskolás végzős tanulók, célja pedig a prevenció, a munkanélküliség megelőzése.

Folyamatosan érkeznek hozzánk csoportok a helyi általános iskolákból, valamint az Árpád Vezér Gimnáziumból, a Vay Miklós Szakképző Iskolából, és a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumából is.

2011 őszén megrendeztünk egy regionális képzési és állásbörzét Sárospatakon, amellyel segíteni kívántuk a munkaerő-piaci szereplők egymásra találását.

2012 tavaszán, a térség munkáltatóinak szerveztünk egy regionális fórumot, amelynek keretében tájékoztatást adtunk az őket érintő munkaügyi tárgyú jogszabályváltozásokról, (Bérkompenzáció, minimálberváltozás, adózási szabályok változása) valamint felhívtuk őket az általunk meghirdetett munkahelyteremtő pályázati lehetőségre, valamint az általunk működtetett munkabérhez kapcsolódó és munkahelymegtartó támogatási lehetőségekre.

Sárospatak, 2012. június 04.

Marczi Gábor
kirend.vezető

Közfoglalkoztatás 2012

2012. máj.. 8.

Település	ÉKÖVIZIG	Bodrogmenti VTT	ÉSZAKERDŐ	Rendőrség	Magánerdők	Aggtelek N.Park	Start program	Szoc.földpr.	8 órás	6 órás	Összesen
Bodrogolaszi	2		1				61	8	1		73
Erdőhorváti			17		4		60		1		82
Györgytarló	80						34			2	116
Háromhuta							11		1		12
Hercegkút							13		1	1	15
Kenézlő	53	12	3				15			3	86
Komlóska			8		1		16	7	1		33
Makkoshotyka			18		3		32	12	1	1	67
Olaszliszka	6		1				81		1	5	94
Sárazsadány	2						10		1	1	14
Sárospatak	86	15	3	4			162			25	295
Tiszacsermely	25	5	2				22		1	2	57
Tiszakarád	84	12			10				1	10	117
Tolcsva	10		28				55		1	2	96
Vajdácska	28					3	79	12	1		123
Vámosújfalú	10						18		1	3	32
Viss	23	5	5				12		1	3	49
Zalkod	10								1	2	13
Összesen:	419	49	86	4	18	3	681	39	15	60	1374

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2012. (VI. 28.) KT. határozata

Sárospatak városban a foglalkoztatás helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani tájékoztatót megtárgyalta és azt tudomásul vette.

Köszönetét fejezi ki a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Sárospataki Kirendeltsége vezetőjének és munkatársainak a végzett munkáért.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

dr. Komáromi Éva
jegyző

Aros János
polgármester